

24. Fīlius mercātōris (cap. I–XX)

Miciō est mercātor quī Ōstiae prope portum habitat. Vir dīves est, quī mercēs suās, quae ex terrīs aliēnīs advehuntur, magnō pretiō in Italiā vēndit. Fīlius Miciōnis, cui nōmen est Marīnus, iam adulēscēns est septendecim annōrum. Marīnus puer apud magistrum suum optimus discipulus erat, quī nōn modo litterās et numerōs bene discēbat, sed etiam ipse per sē librōs legēbat.

Mercātor sic filiō suō loquitur: “Ab hōc annō puer nōn es, Marīne. Volō tēcum loquī dē tempore futūrō. Vīsne mercātor esse ut pater tuus? an nauta?”

Marīnus respondet: “Ego nec mercātor nec nauta esse volō, nam nōn solum nautae, sed etiam mercātōrēs nāvīgāre dēbent, ac multae nāvēs cum mercibus in flūctūs merguntur. Tempestātēs et mare turbidum metuō. Sed nōlō domī manēre. In Graeciam ibō, quia litterās Graecās ac linguam Graecam discere volō. Doctus erō ut magister meus, nec solum librōs Latīnōs, sed etiam librōs Graecōs legam. In Graeciā virōs doctōs audire poterō ac multās rēs ab optimīs magistrīs discere. Vīsne mē tēcum in Graeciam dūcere?”

Verba filiī patrem nōn dēlectant, nam is putābat filiū suū velle mercātōrem esse. Nec tamen adulēscēntem tam prūdēntem domī tenēre vult, itaque filiō “Gaudeō” inquit “quod vīs mēcum in Graeciam ire, quamquam mercātor esse nōn vīs. Bene intellegō tē, ut adulēscēntem prūdēntem, plūra discere velle in Graeciā apud magistrōs doctissimōs. Sed nāvīgāre necesse est, sī in Graeciam ire volumus, et tū dīcis ‘tē mare metuere neque nāvīgāre velle!’”

Marīnus: “Sī bonam nāvem et gubernātōrem prūdēntem habēbimus ac ventum secundum, sine metū tēcum nāvīgābō, pater.”

Septimō diē post hoc colloquium, ventō secundō atque caelō serēnō, Miciō cum Marīnō filiō proficīscitur. In portū Ōstiēnsī filius mātrem suam complectitur et osculātur. “Valē, mātēr mea!” inquit, et mātēr lacrimam dētergēns “Ō Marīne! Vīve valēque!” Tum filius cum patre nāvem cōnscendit.

Vēla ventō implentur et nāvis plēnīs vēlīs ē portū ēgreditur.

25. Gubernātor optimus (cap. I–XX)

Miciō mercātor cum filiō suō Marīnō Graeciam petit. Mercēs suās magnō pretiō in Graeciā vēndere vult et illic novās mercēs minōre pretiō emere, quās deinde in Italiā vēndet pretiō māiōre. Hōc modō mercātor prudēns magnam pecūniam facere solet. Certē mercātor dīves est Miciō.

Dum nāvis ventō secundō per mare vehitur, Marīnus in puppī sedet et librum dē optimō gubernātōre, cui nōmen erat Palinūrus, legere cōnātur. At difficile est in puppī librum legere, quia gubernātor absentem cantat amīcam. Marīnus eum tacēre iubet, sed ille foedā vōce cantāre pergīt!

Adulēscēns oculōs ā librō suō tollēns mare et caelum intuētur. Suprā mare nūbēs ātrās orīrī videt et procul tonitrum audit. Statim patrem adit et “Vidēsne” inquit “illās nūbēs ātrās? Quid eās significāre putās? Ego tonitrum ac tempestātem venientem timeō, nam tonitrus iam procul auditur. Nōlō in mediō marī tempestātem opperīrī. Iubē gubernātōrem portum petere, pater! Illic finem tempestātis opperīrī poterimus.”

Mercātor vērō “Nōlī timēre!” inquit, “Gubernātor noster est bonus nauta, quī officium suum scit. Certē tū plūrēs librōs legis quam ille, et multās rēs difficilēs scīs, sed nāvigāre nescīs – id librī tui tē docēre nōn possunt. Manē tranquillus in puppī et perge librum tuum legere!” “Ego tranquillus sum” inquit filiū, “nec iam tranquillum erit mare!”

Marīnus ad gubernātōrem redit, quī māiōre vōce cantāre incipit, dum tōtum caelum nūbibus ātrīs operītur et iam prīma fulgura mare illūstrant. Gubernātor vērō neque caelum neque mare aspicit, et male canere pergīt!

“Tacē, gubernātor!” inquit adulēscēns, “Spectā caelum! Fac officium tuum! Necesse est portum petere, antequam māxima tempestās oritur.”

Gubernātor nūllum verbum respondet, sed rīdēns sē ad Marīnum vertit eumque ūmidīs oculīs intuētur. Tum adulēscēns animadvertit eum manū tenēre pōculum – ex quō nōn aquam bibit!

Subitō magnus ventus flāre incipit ac nāvis magnīs flūctibus iactātur. Gubernātor surgere cōnātur nec pedibus stāre potest et ante Marīnum lābitur. Clāmant omnēs et Neptūnum invocant: “Servā nōs, Neptūne!” Nāvis sine gubernātōre in marī turbidō errat atque aquā implērī incipit. Nautae aquam haurīre cōnantur ac mercēs gravēs in mare iaciunt.

Tum vērō, omnibus perterritīs, Marīnus tranquillus in locō gubernātōris cōnsīdit: is nāvem contrā ventum vertit et in mediīs flūctibus rēctē gubernat. Ita nāvis servātur nec flūctibus mergitur. Paulō post ventus cadere incipit.

Laetantur omnēs et Marīnum ut optimum gubernātōrem laudant eumque ‘alterum Palinūrum’ vocant.

Miciō laetus filiū complectitur et “Profectō” inquit “tū nōn solum librōs legere, sed etiam nāvem gubernāre scīs!”

Marīnus autem “Librum legēbam” inquit “dē Palinūrō, optimō gubernātōre. Ut vidēs, librī mei multās rēs mē docēre possunt.”